

การพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบลคลองสี่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

**Managerial Development in Education Quality for Early Childhood Development
Centers under Supervision of Klong Si Sub-District Administrative Organization,
Klong Luang District, Pathumthani Province**

วิจิตร วิชัยสาร¹, กริธา ไชแสง¹, ประภัศร ทองยินดี¹, สุภาภรณ์ งามวัน¹ และ ธนเทพ ศิริพัธลภ²

Vichit Vichaisarn¹, Greta Kaisang¹, Prapatsorn Thongyindee¹,

Supaporn Ngamwan¹ and Thanatthep Siripanlop²

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

¹Faculty of Management, Eastern Asia University

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกรินทร์

²Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาและนำเสนอข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมจำนวนทั้งสิ้น 163 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่าความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามลำดับ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการประมวลแบบสอบถาม สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างโดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) จัดระบบดูแลการเล่นให้มีความปลอดภัย และปรับสนามให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม (2) ควรจัดให้มีสถานที่พักรอสำหรับผู้ปกครองที่มารอรับเด็ก และจัดให้มีมุมการเรียนรู้ (3) ครูผู้สอนควรมีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและหมวดหมู่ รวมทั้งควรประสานกับผู้ปกครองร่วมกันวางแผนพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา, ความพึงพอใจ, จังหวัดปทุมธานี

Abstract

This research aims to study the level of satisfaction regarding the implementation of quality management in education and study the recommendations for managing the quality of child development centers under supervision of Klong Si Sub-District Administrative Organization, Klong Luang District, Pathumthani Province. The quantitative research is implemented. The sampling consisted of 163 questionnaires were used as a tool in collecting data. Data were analyzed by a computer program. The statistics used for data analysis were percentage, average, and standard deviation. The results showed that satisfaction regarding the implementation of quality management in education in Child Development Centers under supervision of Klong Si Sub-District Administrative Organization, Klong Luang District Pathumthani found that satisfaction regarding the implementation of quality management in education in Child Development Centers under supervision of Klong Si Sub-District Administrative Organization, Klong Luang District Pathumthani in overall is good. If considering in each section, it was found that the samples had levels of satisfaction regarding the implementation of quality management in education in Child Development Centers in academic and activities of the course most. It all level down to management of Child Development Centers, the participation and support of all parties, building, environmental and security, personnel, and promote early childhood development networks, respectively. Recommendation on quality management in education in Child Development Center under supervision of Klong Si Sub-District Administrative Organization, Klong Luang District Pathumthani. The questionnaires can be concluded that most top 3 are (1) provide system for activity to be safe and adjust the field ready for activity. (2) provide a waiting area for parent at pick up time and provide a learning corner. (3) teachers should evaluate child development continuous, collecting data systematically and in categories, invite parents to participate in development planning continuously and consistently.

Keywords: child development center, quality management in education, satisfaction, Pathumthani province

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะการจัดการศึกษาแก่เด็กเล็กในช่วงวัย 3-5 ปี เพื่อให้มีความพร้อมในด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ถือเป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องจากเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานทางบุคลิกภาพและการพัฒนาการทางสมอง (Dechakupt, 1999) เด็กที่อยู่ในช่วงปฐมวัยจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี เพื่อให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร รวมถึงการจัด

บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่จึงต้องรับผิดชอบการจัดบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจัดการศึกษาปฐมวัยให้เด็กได้รับการพัฒนาในด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และเพื่อให้เด็กเล็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับช่วงวัย โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามวัย รวมไปถึงเพื่อให้เด็กมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับสูงขึ้นไป กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จึง

ได้มีการจัดทำมาตรฐานและดำเนินการปรับปรุงมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.2553 โดยแบ่งมาตรฐาน ออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร มาตรฐานที่ 3 ด้าน อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรฐาน ที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (Department of Local Administration, 2010) โดยการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ของทุกภาคส่วน เพื่อวางแผนในการปรับปรุง พัฒนาศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กให้เจริญก้าวหน้า และเป็นไปตามมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมไปถึงเพื่อจัดการ ศึกษาแก่เด็กเล็กให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Office of the Basic Education Commission, 2004)

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ได้ตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาของ ท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ และเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่มีศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในสังกัดทั้งจัดตั้งเองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วน ราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้มาอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ รวมจำนวน 4 แห่ง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบึงเขา ย้อน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหมู่ 15 และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัด ตะวันเรือง เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการ ศึกษาเกิดประสิทธิภาพ และความยั่งยืน องค์การบริหาร ส่วนตำบลคลองสี่ จึงได้มอบหมายให้คณะผู้วิจัยทำการ ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพการ ศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อ กำหนดแผนงานในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ

การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึง พอใจต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนำข้อเสนอแนะใน การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ใน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้อง ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น และเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง สี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ให้ได้มาตรฐาน มี คุณภาพ และประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อสภาพการ ดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง สี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ คุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัด ปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เป็นการ วิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล มีแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 คณะครูและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ คณะครูและผู้ดูแล

เด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง
สี่, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหมู่ 15, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบึงเขา
ย่อน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดตะวันเรือง รวมจำนวน 11 คน

ส่วนที่ 2 ผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอก
ลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 241 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออก
เป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
คณะครู ผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลคลองสี่ จำนวน 11 คน โดยได้มาจากการเลือก
แบบเจาะจง (purposive selection)

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองนักเรียนศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง
สี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยได้มาจากการ
เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยได้ใช้ตาราง
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่
และเมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ในการกำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ปกครอง ได้จำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งสิ้น 152 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยทั้งสิ้น จำนวน
163 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม
(questionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด
ทฤษฎี รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัยเชิงปริมาณในประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน
การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอก
ลองหลวง จังหวัดปทุมธานี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วน
บุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อ
สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คลองสี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ลักษณะคำถาม
เป็นมาตราประเมินค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ
ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ
คุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การ
บริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัด
ปทุมธานี โดยเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจาก หนังสือ
เอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ระบบ
สืบค้นทางอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงแหล่งข้อมูลจากห้อง
สมุดในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เป็นต้น

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง
ของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบลคลองสี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

3. ผู้วิจัยศึกษาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คลองสี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการนำ
ข้อมูลที่ได้ สภาพปัญหาและจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อการบริหารจัดการคุณภาพ
การศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ
การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบลคลองสี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย
การตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
ต่อจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาประมวล
ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

2. ทำการเรียบเรียงข้อมูลตามประเด็นและหัวข้อที่ได้กำหนดไว้และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงทฤษฎี โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากงานเอกสารต่าง ๆ อาทิเช่น บทสรุปผู้บริหาร งานวิจัย แนวคิด เป็นต้น และได้จากการสังเกตของผู้วิจัยนั้น สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการจำแนกประเภทข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่แยกประเภทของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จะถูกนำมาลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.44 มีอายุระหว่าง 26-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.01 มีรายได้ 10,001-20,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.94 สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.96 มีอาชีพค้าขายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.26

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอ

คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และด้านบุคลากร กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จากการประมวลแบบสอบถาม สามารถสรุปข้อเสนอแนะที่มากที่สุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับจากข้อเสนอแนะตามจำนวนประชากรที่เสนอแนะจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1.จัดระบบดูแลการเล่นให้มีความปลอดภัยและปรับสนามให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม 2.ควรจัดให้มีสถานที่พักสำหรับผู้ปกครองที่มารอรับเด็กและจัดให้มีมุมการเรียนรู้ 3.ครูผู้สอนควรมีการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและหมวดหมู่ รวมทั้งควรประสานกับผู้ปกครองร่วมกันวางแผนพัฒนาเด็ก

การอภิปรายผล

ข้อมูลความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงาน

บริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ ได้นำมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมาปฏิบัติ และใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการติดตามประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนเพื่อที่จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งประกอบด้วยบุคลากรหลายภาคส่วน เช่น ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน เป็นต้น ซึ่งได้ส่งผลให้การบริหารจัดการเป็นไปตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี ภาชนนท์ (Phachanon, 2008) ที่ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านบุคลากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ได้มีการสนับสนุนงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากร เช่น การส่งไปอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ การไปประชุมวิชาการ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น และผู้ประกอบอาหารแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย การจัดเก็บขยะถูกสุขลักษณะ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่อ หนังสือ และวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ได้ระดมทรัพยากร เพื่อการบริหารและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น ส่งผลให้บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ณรงคฤทธิ อุดมรัตน์โยธิน (Udomratanayothin, 2007) ที่ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลโดนด อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองและประชาชนที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวกา นุ่มพุ่ม (Noompoom, 2010) ที่ได้ศึกษา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี พบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ด้านบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ มีพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร สะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก ปลอดภัย มีความแข็งแรง และเพียงพอต่อจำนวนเด็ก รวมไปถึงโรงอาหาร ห้องน้ำ และห้องพยาบาล แยกเป็นสัดส่วน และมีเวชภัณฑ์ที่จำเป็น นอกจากนี้ได้มีการติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในอาคาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิยา อรัณมิตร์ (Aranmitra, 2009) ที่ได้ศึกษา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก: กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกะบวย จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ เหมาะสมกับจำนวนเด็ก และประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแผนจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแผนการจัดประสบการณ์ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากสื่อต่างๆ เช่น ซีดีรอม วิดีทัศน์ เป็นต้น และมีการพัฒนาสื่อการสอนและกิจกรรมการส่ง

เสริมการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย เหมาะสมต่อช่วงวัยของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับวารุณี ภาชนนท์ (Phachanon, 2008) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2005) ที่ได้กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ การประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการของเด็กสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด รวมถึงชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน และใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กได้

5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่เปิดโอกาส และสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน เช่น องค์กรชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น ให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมาร่วมประชุม ชี้แจง และให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆ สื่อการสอน และวัสดุต่างๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับวริยา บุญมี (Boonmee, 2010) ที่ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง

6. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสภาพการดำเนินงานบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศูนย์

พัฒนาเด็ก เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง รวมถึงเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับสนธยา ตะวังทัน (Tawangtun, 2011) ที่ได้ศึกษา การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอรามัญ จังหวัดนครพนม พบว่า มีระดับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควร มีนโยบายด้านงบประมาณเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน และจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอ และครอบคลุมต่อการดำเนินการด้านการศึกษา และส่งเสริมการจัดทำระบบแผนงาน การจัดเวทีประชาคม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครอง และการนำระบบแผนงานมาใช้ตามวงจรคุณภาพ ทั้งแผนระยะสั้น แผนระยะยาวและแผนอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น แผนบริหารความเสี่ยง แผนจัดการความรู้ เป็นต้น

2. ด้านบุคลากร การพัฒนาด้านบุคลากร ควรจัดให้มีการฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นต่อการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเข้าร่วมฝึกอบรม การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานเกี่ยวกับการดูแลเด็กเล็กที่เป็นตัวอย่างที่ดีหรือประสบความสำเร็จสูง การเข้าร่วมประชุมวิชาการ เป็นต้น

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ควรมีการตรวจสอบ และดูแลรักษาสภาพแวดล้อมภายในอาคาร พื้นที่ใช้สอย ให้สะอาด ปลอดภัย มีความแข็งแรง และคำนึงถึงความปลอดภัยต่อจำนวนเด็ก รวมถึงการตรวจสอบ และบำรุงรักษาระบบ และอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควรพัฒนางานด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ส่งเสริม รักษาทรัพยากรในท้องถิ่น ตลอดจนอนุรักษ์และสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นและประเพณีไทย โดยการจัดการทำแผนประสบการณ์บูรณาการกับวัฒนธรรมในชุมชน มีการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการทำงานในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานรวมถึงหน่วยงานต้นสังกัด ควรให้ความสำคัญและเร่งรัดให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เช่น การสนับสนุนและร่วมประชุมในการจัดกิจกรรมต่างๆ การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน และวัสดุต่าง ๆ เป็นต้น

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการประสานงาน และสร้างเครือข่ายร่วมกับศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อื่น ๆ ทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จนถึงระดับภาค รวมไปถึงระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม และเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดปทุมธานี

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ความพร้อมของหัวหน้าศูนย์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน

References

- Aranmitra, S. (2009). *The operation of the child care center : A case study child care center district administrational organization, Huayyang Kranuan district, Khon Kaen province*. Master of Education Thesis, Khon Kaen University. (in Thai)
- Boonmee, W. (2010). *Means to operation of daycare center of Kaeng Sopha subdistrict administrative organization, Wong Thong district, Phitsanulok province*. Master of Education Thesis, Khon Kaen University. (in Thai)
- Department of Local Administration. (2010). *Standard of operation of child development center of local government organization*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Dechakupt, Y. (1999). *Educational administration for early childhood children*. Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Noompoom, K. (2010). *Operation of child development center under Udonthani municipality*. Master of Public Administration Thesis, Mahasarakham University. (in Thai)

- Office of the Basic Education Commission. (2004). *Educational administration for early childhood children*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2005). *Early childhood education curriculum handbook*. Bangkok: Khuru Sapha. (in Thai)
- Phachanon, W. (2008). *The satisfaction of students' parents toward the operation at children learning development of Maejai local administration organization, Phayao province*. Master of Education Thesis, Chiang Rai Rajabhat University. (in Thai)
- Tawangtun, S. (2011). *Management of the child development center at local government organization in Phanom Nakhon, Phanom Province*. Master of Education Thesis, Nakorn Phanom Rejabhat University. (in Thai)
- Udomratanayothin, N. (2007). *Satisfaction of parents and other people to Ban Tanot municipality's young child development center*. Master of Public Administration Thesis, Khon Kaen University. (in Thai)

